

Kindēren die hun eigen meel komen malen en met hun klas er broodjes van bakken

De Speelman krijgt wieken terug

DOOR MARIEKE DE KOK

SASSENHEIM - Het enige dat mist is acht ton en een fiat van de gemeenteraad. Dan kan de stichting 'Molen van Sassenheim' eindelijk beginnen met het in ere stellen van molen Speelman. In 1882 raakte de molen zijn wieken kwijt, voor 2022 moet de molen weer draaien.

Burgemeester en wethouders hebben een nieuw bestemmingsplan goedgekeurd. Dat was nodig omdat volgens de oude regels niet hoger gebouwd mocht worden. En dat is nou juist wel de bedoeling. Op de stomp die nu aan de C.J. Speelmanstraat staat,

moet een opbouw komen en wieken. Speelman wordt dan geen negen maar 23 meter hoog.

Jasper van Teijlingen, oprichter van de stichting, is blij met de goedkeuring van B en W. „We zijn er nog niet, we hebben het geld nog niet bij elkaar. Daar wilden we mee wachten totdat we zeker wisten dat we mochten bouwen.”

Begin jaren negentig werd de stichting opgericht omdat bekend werd dat de stenen stomp gesloopt zou worden. Van Teijlingen: „Ik weet het nog heel goed, ik was net met pensioen en ben gaan kijken bij de molen. Die zag er écht niet uit, niet om aan te zien. Ik was in die tijd secretaris bij de stichting Oud Sassenheim en heb wat mensen opgetrommeld. We hebben toen handtekeningen verzameld tegen de sloop en zijn vervolgens geld gaan inzamelen voor de restauratie.”

Toen de stomp af was, bleek al snel dat het bestemmingsplan niet toeliet dat de molen hoger zou worden dan vijftien meter. Het toenmalige college wilde niet meewerken aan de herbouw, ook omwonenden maakten bezwaar. Als Speelman zou worden herbouwd, zouden mensen vanaf de molen zo de huiskamers in kunnen kijken, was de kritiek. Maar in het najaar van 2009 oordeelt de gemeenteraad anders. Een meerderheid wil dat molen herbouwd wordt. Die opdracht is nu uitgevoerd door het college.

In een rapport van bijna veertig pagina's zijn allerlei zaken onderzocht; van geluidsoverlast en veiligheid tot schaduwwerking en gevolgen voor het milieu. Niets kan de opbouw voorkomen. „Aangezien de wieken circa 12,5 meter lang zijn, de afstand van het onderste uiteinde van de wieken tot de grond circa 9,5 meter bedraagt en er een omloop zal worden gebouwd, zal er geen sprake zijn van onaanvaardbare veiligheidsrisico's”, staat in rapport. „Ook zal er gezien de geringe lengte van de wieken geen sprake zijn van onaanvaardbare geluidshinder wanneer de molen draait. Bovendien zal de molen niet 's nachts

Op dit moment staat alleen de onderbouw nog.

ARCHIEFFOTO HIELCO KUIPERS

Van korenmolen tot vergaderruimte

De geschiedenis van de molen begint volgens de paperassen in 1847. Een historische kaart uit 1867 maakt als eerste melding van een korenmolen aan het toenmalige Buitenwater bij Zandsloot. Toch moet er al in de veertiende eeuw een molen in Sassenheim geweest zijn. In 1868 wordt de molen gekocht door de molenaar Cornelis Johannes Speelman, ook het huis en het wagenhuis worden zijn eigendom. De molen heet dan nog Nijverheid. Op 29 oktober 1868 brandt de molen volledig af maar nog diezelfde winter wordt een begin gemaakt met herbouw. In 1882 verkoopt molenaar Speelman de complete bovenkant van zijn molen. Hij heeft het koren malen dan al een paar jaar gestaakt en is overgestapt op een winstgevender handel in bloembollen. Speelman gebruikt nog wel de stomp, die al die jaren op zijn plekje is blijven staan. De bovenbouw gaat naar Texel. Tot 1989 heeft de stomp meerdere functies; opslag, woonhuis, bedrijfsruimte. Op dit moment wordt de stenen onderbouw gebruikt als workshopruimte, vergaderruimte en archief.

en slechts een beperkt deel van de dag draaien”, gaat het verder. Een zonnestudie laat zien dat de opbouw leidt tot nieuwe schaduwwerking in de tuinen van sommige woningen aan de Dili-

gence en Speelmanstraat. Maar, zo staat te lezen, „gezien de geringe toename leidt dit niet tot onaanvaardbare vermindering van de bezonning”.

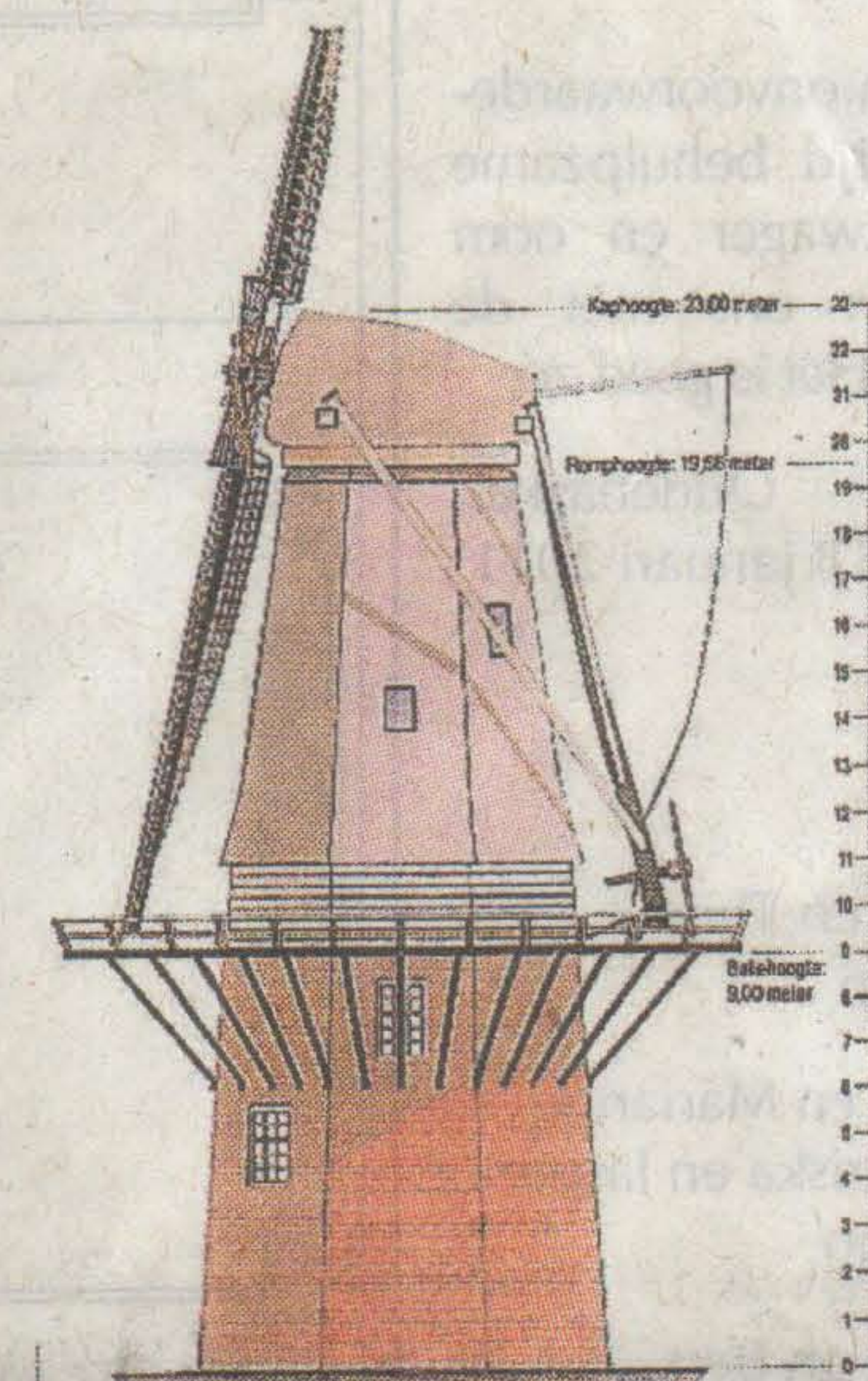
Ook Gertude Grabijn, secreta-

ris van de stichting, is blij dat het college achter de plannen staat. „We gaan nu de standaardprocedure in, mensen kunnen bezwaar maken en ik verwacht eerlijk gezegd ook wel dat er bezwa-

ren zullen komen.” Daarom wil de stichting volgende maand enkele informatieavonden houden om de burens voor te lichten. „Ik merk toch wel dat er veel dingen onbekend zijn. Vanaf de molen kun je inderdaad in de tuin van mensen kijken, maar de molen zal niet hele dagen open zijn, bijvoorbeeld. Misschien een middag in de week. We willen tijdens die avonden onrust wegnemen. We willen er echt samen met omwonenden uitkomen.”

Verder wil Grabijn dat de molen een spilfunctie in de wijk krijgt. „Ik zie het helemaal voor me. Kinderen die hun eigen meel komen malen en met hun klas er broodjes van bakken.”

Wanneer de gemeenteraad het bestemmingsplan goedkeurt, kan de stichting dus verder. Er moet acht ton op tafel komen om de firma Verbij uit Hoogmade aan het werk te kunnen zetten. „We hebben nog niets”, vertelt Van Teijlingen. „We hebben gewacht op goedkeuring van de gemeente. Nu zullen we de boer op moeten; bedrijven aanschrijven, sponsors zoeken, subsidie aanvragen.” Makkelijk wordt dat niet, dat beseft de stichting. Maar volgens de statuten hebben de vrijwilligers tot 2022 de tijd. Van Teijlingen: „Een schone toekomstroom.”

Zo moet molen Speelman er straks uitzien.

STICHTING MOLEN VAN SASSENHEIM

KORENMOLEN 'DE SPEELMAN' SASSENHEIM

Zo zag de molen er in de glorie-dagen uit. STICHTING DE MOLEN VAN SASSENHEIM